

Силабус курсу
Управління фінансами банку

Ступінь вищої освіти – бакалавр
Спеціальність – 072 Фінанси, банківська справа, страхування
Освітньо-професійна програма - «Фінанси, банківська справа та страхування»

Рік навчання: 4, Семестр: 8

Кількість кредитів: 5 Мова викладання: українська

Керівник курсу

ППП

к.е.н., доцент **Бугель Юлія Володимирівна**

Контактна інформація

b.juliya27@ukr.net

Опис дисципліни

Дисципліна «Управління фінансами банку», спрямована на формування у здобувачів знань і навичок щодо сучасних методів управління грошовими потоками, активами та пасивами, прибутковістю та ризиками банку, формування уміння використовувати й адаптувати отримані знання до конкретних ситуацій. Дисципліна орієнтує на пошук взаємозв'язків та взаємозалежностей між механізмами ухвалення рішень в напрямі удосконалення систем та процесів акумулювання, розміщення коштів, встановлення і забезпечення оптимального рівня прибутковості, ліквідності та ризику в банках.

Структура курсу

Години (лек. / сем.)	Тема	Результати навчання	Завдання
2/2	Тема 1. Основні засади фінансового менеджменту у банку	Розуміти сутність та напрями діяльності банківського менеджменту. Знати механізми управління банківськими процесами. Уміти формувати здатність застосовувати методичний інструментарій управління фінансами в банку. Розуміти кількісні та якісні показники, що характеризують результативність управління комерційним банком.	Тести, питання
2/2	Тема 2. Управління пасивами банку	Розуміти сутність управління пасивами банківських установ. Знати методи управління ресурсами банківських установ для найбільш раціональної структури ресурсного забезпечення банку.	Задачі, тести, питання

4/4	Тема 3. Управління активами банку	Вміти аналізувати активи банку з точки зору їх дохідності, ліквідності та ризиковості. Оволодіти методами управління активами банку та сформувати ефективний портфель (кредитний, цінних паперів) банку. Здатність застосовувати системний підхід до управління кредитним портфелем та портфелем цінних паперів банку	Задачі, тести питання
4/4	Тема 4. Управління активами і пасивами банку	Знати особливості управління активами і пасивами банку. Опанування аналітичним інструментарієм управління активами і пасивами банку. Застосовувати стратегії та методи інтегрованого управління активами і пасивами банку. Сформувати та обґрунтувати стратегію управління прибутковістю та ризиками банку. Організувати процес управління фінансовими потоками банку.	Задачі, тести
4/4	Тема 5. Управління банківськими ризиками	Виявляти основні види банківських ризиків та розробляти управлінські процедури щодо методів управління банківськими ризиками. Знати особливості управління фінансовими ризиками банку. Уміти застосовувати методи оцінки банківських ризиків.	Задачі, тести
4/4	Тема 6. Управління ліквідністю в банківських установах	Оволодіти методами та інструментами управління ліквідністю банку. Оцінювати потребу банку в ліквідних коштах та застосовувати різні стратегії управління ліквідністю банків. Уміти визначати ліквідну позицію банку. Розуміти взаємозв'язок між ліквідністю, банківськими ризиками і доходами банку.	Задачі, тести
4/4	Тема 7. Менеджмент валютних операцій банку	Розуміти особливості функціонування світового валютного ринку. Аналізувати чинники, що впливають на зміну валютних курсів. Розуміти сутність валютних операцій банківських установ та знати особливості управління валютним ризиком та валютною позицією банку.	Тести, питання

Рекомендовані джерела інформації:

1. Банківський менеджмент: навчальний посібник / Зянько В. В., Єпіфанова І. Ю., Коваль Н. О., Ткачук Л. М. 3-тє вид., доп. Вінниця: ВНТУ, 2022. 170 с.
2. Банківський менеджмент : конспект лекцій. Луцьк : Вежа-Друк, 2021. URL:<https://evnuir.vnu.edu.ua/bitstream/123456789/21305/1/BM-KL-2021.pdf>
3. Бондарчук М. К., Паранчук С. В., Вівчар О. Й., Моторя К. В. Моделювання процесу управління фінансовою стійкістю комерційного банку. Інтернаука. Серія «Економічні науки». 2021. № 2. DOI: <https://doi.org/10.25313/2520-2294-2021-2-6938>.
4. Бугель Ю. В. Особливості управління кредитним портфелем банківських установ в умовах війни. Економічний аналіз. 2024, Том 34. № 3. URL: <https://www.econa.org.ua/index.php/econa>
5. Бугель Ю. В. Концепційні засади управління капіталом в системі забезпечення стійкості банків. Herald of Khmelnytskyi National University. Economic Sciences, 326 (1), 458-463. URL: <https://doi.org/10.31891/2307-5740-2024-326-73>
6. Бугель Ю., Лопатовський В. Напрями удосконалення механізму управління фінансовою стійкістю банків. Herald of Khmelnytskyi National University. Economic Sciences, 2024, 332(4), 373-378. URL: <https://doi.org/10.31891/2307-5740-2024-332-57>.
7. Бугель Ю.В. Конспект лекцій з курсу «Банківський менеджмент» для студентів спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» всіх форм навчання. Чортків: ЗУНУ, 2024. 100 с.
8. Довгань Ж.М. Менеджмент у банку: навчально-методичні матеріали. Тернопіль: ТНЕУ, 2019.119с.
9. Довгань Ж.М. Менеджмент у банку: підруч. Тернопіль: Економічна думка, 2017. 512 с.
10. Закон України «Про банки і банківську діяльність» від 07.12.2000 р. № 2121-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2121-14#Text>
11. Інструкція про порядок регулювання діяльності банків в Україні : затв. Постановою Правління НБУ від 28.08.2001 р. № 368. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0841-01#Text>
12. Положення про застосування Національним банком України стандартних інструментів регулювання ліквідності банківської системи: затв. Постановою Правління НБУ від 17.09.2015 р. № 615. URL: <https://zakon.rada.gov.ua>.
13. Зверук Л. А., Дідковська Ю. С. Концептуальні основи організації системи ризик-менеджменту в банках. Бізнес Інформ. 2020. №9. С. 238–245. URL: https://www.businessinform.net/article/?year=2020&abstract=2020_9_0_238_245
14. Коваль Я.С. Механізми державного регулювання антикризовим управлінням економічною безпекою банківських установ України: монографія. Київ: ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК». 2020. 200 с.
15. Ковальова О. М. Ідентифікація кваліфікуючих факторів впливу в контексті управління фінансовою стійкістю комерційного банку. Бізнес Інформ. 2021. №7. С. 212–221. URL: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2021-7-212-221>
16. Методика розрахунку економічних нормативів регулювання діяльності банків в Україні: затв. Постановою Правління НБУ від 02.06.2009 р. № 315. URL: <https://zakon.rada.gov.ua>.

17. Неівестна О.В., Григорук А.А., Литвин Л.М. Сучасні інструменти підтримки фінансової стійкості України в умовах воєнного стану. Економіка та суспільство. 2022. Вип. 39. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-39-62>

18. Положення про організація системи управління ризиками в банках України та банківських групах: Постанова Національного банку України; від 11.06.2018 № 64. URL: <https://zakon.rada.gov.ua>.

19. Постанова Правління Національного банку України «Про затвердження Положення про визначення банками України розміру кредитного ризику за активними банківськими операціями» від 30.06.2016 р. № 351. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/v0351500-16>

20. Примостка Л.О. Управління банківськими ризиками: підручник / Л. О. Примостка, І. В. Краснова, В. В. Лавренюк та ін. Київ : КНЕУ, 2018. 535 с.

21. Рисін В. В., Біда А. П. Фінансова стійкість банку: чинники та особливості забезпечення. Ефективна економіка. 2021. № 3. DOI: 10.32702/2307-2105-2021.3.1

22. Фінансова стабільність. Національний банк України: офіційний сайт. URL: <https://bank.gov.ua/ua/stability> 22. 2022 Global Outlook for Banking and Financial Markets. URL: <https://www.ibm.com/downloads/cas/5DEMLZBL>

23. Bank Management System. 2017. 102 p. URL: <https://fiscal.treasury.gov/files/bms/bms1-2-fi-userguide.pdf>

24. Banking and capital markets. URL: <https://www.pwchk.com/en/industries/financialservices/banking-and-capital-markets.html>

25. Basel III: Finalising post-crisis reforms. December 2017. Available at: <https://www.bis.org/bcbs/publ/d424.pdf>

26. Basel Committee on Banking Supervision. Global systemically important banks: assessment methodology and the additional loss absorbency requirement. July 2013. Available at: <http://www.bis.org/publ/bcbs255.htm>

27. BIS international banking statistics and global liquidity indicators at end-June 2022. URL: <https://www.bis.org/statistics/rppb2210.htm>

28. Corporate banking operations trends to look out for in 2022. URL: <https://thecfo.io/2021/12/16/corporate-banking-operations-trends-to-look-out-for-in-2022/>

29. Customer Experience Management in Banking 2022. URL: <https://customergauge.com/blog/banking-customer-experience-management>

30. ECB sets deadlines for banks to deal with climate risks. 2022. URL: <https://www.bankingsupervision.europa.eu/press/pr/date/2022/html/ssm.pr221102~2f7070c567.en.html> . Managing and supervising current and future risks. 2022. URL: https://www.bankingsupervision.europa.eu/press/speeches/date/2022/html/ssm.sp220707_1~345fd7848c.en.html

31. Rolfes, B. Gesamtbanksteuerung: Risiken ertragsorientiert steuern, 2018. 619 p.

Політика оцінювання

У процесі вивчення дисципліни «Банківський менеджмент» використовуються такі засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання: поточне опитування, тестування; презентації результатів виконаних завдань; оцінювання результатів модульної контрольної роботи; оцінювання комплексного практичного індивідуального завдання; оцінювання результатів самостійної роботи студентів; наукова дискусія; інші види індивідуальних і групових завдань; екзамен.

Політика щодо дедлайнів та перескладання. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-20 балів). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності. Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування.

Політика щодо відвідування. Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Оцінювання

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни «Управління фінансами банку» визначається як середньозважена величина, залежно від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

Заліковий модуль 1	Заліковий модуль 2 (ректорська контрольна робота)	Заліковий модуль (залік) (підсумкова оцінка за КПЗ)
30%	40%	30%
1. Усне опитування під час занять (4 тем по 10 балів = 40 балів). 2. Письмова робота 60 балів	1. Усне опитування під час занять (3 тем по 10 балів = 30 балів). 2. Письмова робота 70 балів	1. Написання КПЗ, яке включає: підготування доповіді-презентації = 60 балів 2. Захист КПЗ = 20 балів 3. Оцінка за тренінг = 20 балів

Шкала оцінювання:

За шкалою Університету	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90–100	відмінно	A (відмінно)
85–89	добре	B (дуже добре)
75-84		C (добре)
65-74	задовільно	D (задовільно)
60-64		E (достатньо)
35-59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1-34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)